
NA PRAHU 31. ROČNÍKU OBNOVENÉHO SLÁNSKÉHO OBZORU

Letošní číslo Slánského obzoru otevírá čtvrté desetiletí novodobé existence tohoto titulu. Díky našim dopisovatelům stále objevujeme témata z regionální historie, která stojí za publikování. I v letošním roce se podařilo získat a otisknout řadu zajímavých příspěvků. S potěšením musíme konstatovat, že byla navázána spolupráce s nastupující generací historiků a vlastivědných pracovníků. Mezi nejstarším a nejmladším autorem, které spojují stránky letošního Slánského obzoru, je proto pozoruhodný věkový rozdíl sedmdesáti let.

Nové číslo předkládáme v tradiční úpravě. Statě otevírá článek Milana Bárty *Slaný za vpádu Pasovských 1611 – Aby ten lid pasovský do kraje našeho nešťáfoval* popisující složitou situaci v Čechách a v okolí Slaného v 17. století. Zdeněk Víšek k výročí zavedení železniční dopravy do Slaného připomněl moderní dopravní prostředek ve stati *150 let železnice ve Slaném*. Oslavy povýšení Kladna na královské horní město, které ve městě proběhly před 125 lety, najdete pod názvem *Slavnostní začátek cesty k modernímu Kladnu* (Irena Veverková). Význam pro studium populární historie všedního dne je zdůrazněn v příspěvku Vandy Jiříkové *Z pokladů muzejního archivu – Záznamy kronikáře Ladislava Čulíka*, v němž autorka přiblížila význam kronikářů pro etnografy.

Rozsáhlá studie s názvem *Malíř Václav Žák ve světle archivních dokumentů* (Kristýna Turková) vznikla na bázi důkladné analýzy pramenů a díla tohoto naivního umělce. Nejde však jen o klasický portrét osoby, ale také o hlubokou studii dobových sociálních poměrů.

Autor další statě Milan Dundr si v jejím názvu položil otázku, se kterou se několikrát ve své praxi setkal: *Padají ve Slaném a v jeho okolí meteority?* Jejím zodpovězením se snaží veřejnosti objasnit charakter a podstatu meteoritu jako takového.

Příspěvek *Osobnosti v Miltnerově domě* (Hana Vranová) shrnuje životní osudy čtyř mužů z rodu Miltnerů. Mnohým čtenářům jistě odpoví na nevyřčenou otázku, kde vzal své jméno nově opravený dům v Soukenické ulici ve Slaném. Matej Šmehýl příspěvkem *Oskar Fischer vrací tohoto slánského rodáka židovského původu a spoluobjevitele Alzheimerovy choroby mezi osobnosti města*.

Pohnutý životní osud středoškolského profesora zachytil ve své studii *Profesor Vilém Lippert a jeho studenti v soukolí totalitních režimů* Karel Drvola.

V naší ročence byla v posledních letech několikrát vzpomínána významná rodina Scheinpflugů. Doplnkem k předešlým textům je stať *Média a vzdělávání v myšlení Karla Scheinpfluga – Fonograf učitelem Milana Hese*. Obdobně v krátkosti, ale zajímavě, připomněl Jaroslav Vykouk kladenského rodáka *Pěvce Josefa Kejře*.

Nenaplněná jubilea, tak vzpomíná Miroslav Oliverius na naše dnes již zesnulé spolupracovníky.

Zařadili jsme i několik zajímavostí, jako *Kladno – Chicago* (Gabriela Havlůjová), *Obnova hrobky rodiny Štechovy na slánském hřbitově* (Petra Kubrová) a informaci *Nové pamětní desky v Kladně* (Jaroslav Vykouk), které přinesl rok 2023.

Na konci ročenky je tradičně Zpráva o činnosti Patrie a bibliografie.

Irena Veverková